

Izazov dobra

Iako svjesni Slobodanovog lošeg zdravlja ostali smo neugodno zatečeni njegovim ranim odlaskom. Uvjereni u besmrtnost ostavštine koju nam je dao, valjda smo umislili da će tako biti i s njegovim fizičkim bićem. Pišući o Slobodanu, novinari su ga nazivali političarom i humanistom, no mi znamo da je on u svojoj biti bio briljantan javnozdravstveni doktor. Ono što je javnozdravstvena profesija naučila od Slobodana Langa je da, bez obzira na težinu trenutka i kompleksnost političkog okruženja, mi možemo „učiniti razliku“. Ljudski smo i profesionalno obavezni prepoznati potrebe, prema njima oblikovati odgovor, zagovarati i trajno djelovati u interesu onih koji pate, koji su poniženi ili čiji je život u opasnosti. Slobodan nas je učinio ponosnim na ono što jesmo i što radimo, ali nam nikada nije dopustio da se uzoholimo postignutim. „Spuštao bi nas na zemlju“ nabrajajući nove izazove i naglašavajući što smo sve propustili napraviti. Njegov mentorski rad i način vođenja „mladih“ bio je prikladan našoj dobi i profesionalnom razvoju. Počeo bi drilom iza kojeg bi nas brzo „bacio“ u vodu da sami plivamo. Navodio bi nas savjetom i pružao podršku uvijek kada je trebalo. Pomagao bi nam shvatiti odnose i ponašanje drugih ljudi te svijet koji nas okružuje. Otvarao bi nam nove vidike (a ne vrata)

i hrabrio nas sanjati. Hranio je našu pustolovnost i želju da mijenjamo svijet nabolje. Slobodan je bio intelektualac u punom smislu te riječi – neizmerno je puno čitao, razmišljao i pisao. Aktivno je razvijao i oblikovao struku, vlastitim primjerom pokazujući da profesionalno javno zdravstvo nije salonska disciplina, nego praksa bitke za boljitak svakog čovjeka. Imao je i vremena i interesa za razgovor sa svima - od prosjaka na cesti, bolesnika i umirućih do predsjednika države. I bio je propovjednik – čovjek s vizijom. Pred našu je profesiju postavio posebno veliki izazov zahtijevajući da proširimo svoju misiju – s očuvanja i unapređenja zdravlja u promicanje dobrote. Bez obzira koji „šešir“ nosio – sveučilišnog profesora, pročelnika Gradskog ureda za zdravstvo i socijalnu skrb Zagreba, specijalnog savjetnika za humanitarna pitanja prvog hrvatskog predsjednika, saborskog zastupnika, predsjednika Hrvatske mreže zdravih gradova ..., Slobodan bi uvijek pokazao da se nešto suštinski značajno može učiniti – korištenjem tehnologije dobra. Njegov je entuzijazam bio zarazan bez obzira na sadržaj kojem je u danom trenutku bio posvećen – kvaliteti života umirućih, prevenciji HIV-a, razvoju pokreta Zdravi gradovi, rudarima u Starom trgu na Kosovu, Konvoju Libertas, zarobljeničkim kampovima, humanitarnom konvoju za Novu Bilu i Bosnu

Srebrenu, operaciji Spasimo život iza Oluje ..., da spomenem samo neke. U središtu svih pobrojanih (u svojoj suštini profesionalnih javnozdravstvenih intervencija) nalazi se koncept „izazova dobra“. Slobodan ga je volio pojašnjavati starozavjetnom pričom o jedinom opisanom direktnom razgovoru Boga s čovjekom (Abrahamom). Pouka je priče da treba barem deset dobrih ljudi da bi se spasile (pa čak i) Sodoma i Gomora. Neponovljivo nasljeđe profesora Langa najbolje je opisati njegovim vlastitim riječima objavljenim u našoj posljednjoj zajedničkoj publikaciji. „Suočavajući se s izazovima vremena i predvodeći akciju već devedeset godina, razvijamo zdravstvenu politiku - idejama, istraživački, umrežavanjem, edukacijom i kroz svakodnevnu praksu. Djelovanjem smo akumulirali veliko iskustvo i postigli puno. Bili smo, sada smo, i bit ćemo jaki. Ne bojimo se budućnosti. S radošću dočekujemo nove izazove. Pomažući potrebitima, učimo, te kroz to i sami postajemo bolji ljudi.“ (Citat iz Šogorić S. Croatia. U: National Health Cities Networks in the WHO European Region. Promoting Health and Well-being throughout the Europe. Copenhagen: World Health Organization, Regional Office for Europe, Copenhagen, 2015. 44-7.) Osoban osvrt na život i djelo mentora

Prof. dr. sc. Selma Šogorić